

Eleki Krónika 2004. január

Az új esztendőben Gyulával bővült a kör

Magyarországon hosszú időn át a járások töltötték be a megye és a települések közötti szerepet. Ezek után 1971-től már nem rendelkeztek választott képviselő-testülettel, csupán az akkori megyei tanács területi szakigazgatási szerveként járási hivatalként működtek. 1983. december 1-jével ezek a hivatalok is megszűntek és a közigazgatás számára 1984-től nem létezett területi egység a megye és a települések között. Az 1990. évi LXV. törvény korlátozás nélküli társulási lehetőséget biztosított az önkormányzatoknak. Egyes államigazgatási szervezetek kialakítottak kistérségi kirendeltségeket (pl. adóügyi, földhivatali, közegészségügyi, stb...). 1994-ben bevezették a statisztikai körzet kategóriáját. A Központi Statisztikai Hivatal elnöke által kiadott közlemény 138 körzetet alakított ki, ezt módosították 1998. január 1-jével 150-re.

Az időközben kialakult folyamatok szükségessé tették a statisztikai körzetek felülvizsgálatát. A Békés Megyei Területfejlesztési Tanács elnöke tavaly márciusban kérte a polgármesterek véleményét a kistérségi rendszer kialakításával kapcsolatban. Ezt követően elkészítették az erre vonatkozó tervezetet. Az egyeztetési folyamat befejezésekképpen tanácskozásokat tartottak a polgármesterek számára. A területfejlesztési tanács június elején megtárgyalta, majd döntött a 7 kistérség kialakítása ügyében, a 6 mellé egy új, a békési megszületése mellett. A kormány végül is 244/2003 (XII.18.) sz. rendeletében figyelembe vette Gyula város új kistérség kialakítására vonatkozó szándékát, és Békés megye vonatkozásában 8 kistérség létrehozása mellett döntött (békési, békéscsabai, gyulai, mezőkovácsházi, orosházi, sarkadi, szarvasi, szeghalmi).

2004. január 7-én Elek város Polgármesteri Hivatalában tartotta megbeszélését a Gyula és Környéke Területfejlesztési és Kistérségi Együttműködési Társulás. Dr. Perjési Klára, Gyula város polgármester asszonya köszöntötte a megjelenteket, majd ismertette a nap programját. A 2004. évi célkitűzéseket az alábbiakban határozták meg. Kiemelt feladat a települések közötti internetes rendszer kialakítása, mely kivitelezési költségeinek nagy részét pályázatokból kívánják megvalósítani. A térség stratégiai programját naprakésszé kell tenni. Az új pályázati rendszerekben sok új beruházás lesz, melynek műszaki felügyelete nem megoldható feladatok elé állítaná az egyes önkormányzatokat, ezért célszerűnek tartanak, ha egy közös szervezetet állítanak föl. Egyes beszerzések is működhetnének a társuláson keresztül. A kistérségek intézményüzemeltetését is lehetne közösen működtetni, gondolva itt a művészeti- és sport iskolákra. Jó ötletnek tartották a kistérségi múzeum felállítását is. Felvetették, hogy a stratégiai programot májusig felül kell vizsgálni a hatékonyabb működés érdekében.

Lantos Mihályné

A decemberi ülésekről

2003 decemberében a városi önkormányzat kétszer, 15-én és 29-én ülésezett. A hónap közepe, december 15-ei eleki önkormányzati ülésen először a képviselők elfogadták a lejárt határidejű határozatokat, majd módosították a 2003. évi költségvetési rendeletet, mely értelmében az önkormányzati intézmények elkölthetik az úgynevezett pluszbevételeket.

Utána áttekintették a 3/4 évi költségvetési helyzetet, mely során a jelenlévők megállapították, hogy a város pénzügyileg elfogadható helyzetben van, ami elmondható a 2004. évi költségvetési

koncepcióra is, hisz volt ennél már sokkal rosszabb helyzet is.

Ezek után következett az EVI Kft. üzleti tervezetének a tárgyalása. A beszámolóból az derült ki, hogy 2004 januárjától csak szerény mértékű áremelkedés /10 % alatt/ várható.

Következett a helyi adókról szóló rendelet felülvizsgálása, mely értelmében pl. a kommunális adó nagysága évi 3000 Ft lesz, a gépjárműadót pedig központilag fogják megállapítani.

Végül pedig a képviselők megegyeztek arról, hogy a december 29-ei ülésen tárgyalni fognak pl. a szociális rendelet módosításáról, a lakbérékről, mezőöri járulékról is.

A december végi ülésen a korábbiaknak megfelelően folytatódott tovább a munka, hisz pl. a képviselők döntöttek a napközi otthonos konyha jövő évi étkezési díjairól, aminek megfelelően pl. az általános iskolában az ebéd 190 Ft-ba fog kerülni, a közsférában dolgozók pedig 285 Ft-ot fognak ugyanezért fizetni.

Ezután a mezőöri járulék mértékének a megállapítása következett, de végleges döntés most sem született.

Az önkormányzati vagyon megnövekedése miatt /pl. új bérházak/ kellett a vagyonbiztosítás díját megállapítani /valójában a több ajánlat közül kiválasztani/, amit a helyi román iskola alapító okiratának a módosítása követett, amelyre azért került sor, mert központi utasítást kellett követni, de meghallgatták a kisebbségi önkormányzat véleményét is ebben a kérdésben.

Ezek után a képviselők felhatalmazták a város polgármesterét, hogy a 2004. évi költségvetés elfogadása előtt is meghatározott mértékben költsékezhet, majd a jelenlévők elfogadták a következő év munkatervét is, melynek megfelelően pl. januárban a város költségvetése lesz a téma, februárban sor kerülhet a költségvetés elfogadására is, márciusban pedig az önkormányzat rendeleteinek jogharmonizálása lesz a legfontosabb kérdés.

Az ülés végén pedig ezek a leglényegesebb dolgok történtek: döntöttek a az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok bérleti díjáról, illetve elutasították a Békés Net azon kérelmét, mely egy internethálózat kiépítésére irányult, hisz már van egy ilyen rendszer Eleken.

A zárt ülés előtt azonban még Pluhár László polgármester boldog új évet kívánt a város lakosságának. A következő képviselő-testületi valószínűleg január 26-án lesz.

Rapajkó Tibor

Vetélkedő a kistérség általános iskolás tanulói részvételével

2004. január 22-én a Magyar Kultúra Napján a Reibel Mihály Művelődési Központban Lökösháza, Kétegyháza és Elek általános iskolásai vetélkedtek különböző kategóriákban. Ezt megelőzően minden iskolában helyi megmérettetések voltak, így Elekre már a legjobbak jöhettek. Az ünnepséget dr. Heimné Máté Mária alpolgármester asszony nyitotta meg és kívánt nagyon jó szórakozást, vetélkedést az igen szép számú résztvevőnek és közönségnek. Amikor a kultúra napját ünnepeljük gondolnunk kell a névtelen feltalálók és felfedezők sokaságára, hiszen nélkülük sokkal szürkébb lenne az élet. Ugyanakkor gondolunk kell a mi kisebb közösségünk, a magyar kultúra eredményeire, mert ezek

ismerete nélkül nem szerezhetünk az egész emberiségre vonatkozó információkat, sem emberi tartást, sem pedig lelki erőt, ez az élet parancsa.

A tanulók különböző kategóriákban indultak. Eredmények: I.-II. osztály, vers: 1. Kotroczó Gergő, 2. Gulyás Gergő, 3. Séner Anikó, próza: 1. Hegyi Barbara, 2. Erdei Eliza, 3. Kopács Adél. III-IV.

osztály, vers: 1. Gémes Péter, 2. Brindás Barnabás, 3. Bencze Orsolya; próza: 1. Kerényi Tamás, 2. Taután Mária és Kriska Alexandra, 3. Süle Gréta. V-VI. osztály, vers: 1. Pilán Zsuzsanna, 2. Gyebnár Mária és Zsurka Zsanett, 3. Kiss Virág, próza: 1. Újházi Tünde, 2. Mokán Gabriella, 3. Behán Krisztina. VII-VIII. osztály, vers: 1. Simonka Ágnes és Onodi János, 2. Brindás Orsolya, 3. Hoffmann György és Varga Renáta.

Ének, V-VI. osztály: 1. Szabó Henrietta. VII-VIII. osztály: 1. Szabó Dóra, 2. Héjjas Alexandra. Csoportos ének: 1. Énekes Trió, 2. Héjjas-Varga duó és Horváth-Varga duó. Különdíjat kapott Czibanó Ilona, a Furulya csoport, Puporka Klaudia és Puporka Elemér.

Lantos Mihályné

Sikeres szereplés Romániában

A közelmúltban az Eleki Román Hagyományőrző Táncegyesület Romániában FAGET városban vendégszerepelt. A vendéglátók több hazai /romániai/ táncos, énekes mellett bennünket is díszvendégként fogadtak. Faget Városban ez alkalommal az ottaniakhoz kapcsolódva ezúttal a Turkajárást vitte színpadra. A fesztivál egyébként a karácsonyi népszokásokhoz kapcsolódott, ennek jegyében zajlott.

A csoportot egyébként elkísérte dr. Heimné Máté Mária alpolgármester asszony, valamint az Eleki Román Kisebbség önkormányzatának tagja is. Faget Város polgármestere testvérvárosi kapcsolatot kíván létrehozni Elek Városával.

A fesztivál a város görögkeleti ortodox egyházban kezdődött, ahol az elekiek is szerepeltek, majd utcai felvonulásra került sor. A felvonulás résztvevőit a város vezetői fogadták - mintegy 300 főt -, majd ezt követően a város művelődési központjában a 700 főt befogadó színházteremben került sor a karácsonyi népszokások színpadi bemutatására. Az elekiek műsorát a lelkes közönség előadás közben is megtapsolta, különösen a turka játékát, aki ezúttal Ruzs Miklós volt. Táncával aratott nagy sikert.

A vendéglátók nagy elismeréssel nyilatkoztak az elekiek szerepléséről.

Másnap a város polgármestere külön is fogadta a csoportot a város dísztermében, ahol sor került egy baráti, kötetlen beszélgetésre. Itt Rocskár Jánosné, Szabó Péter és Gál György adtak tájékoztatást városunk románságát érintő kérdésekben. Ígéretet kaptunk arra nézvést, hogy segíteni fogják a helyi román iskolát valamint az egyházat közvetlenül is.

Ezt követően egy kis faluban álltunk meg, ahol a művelődési házban éppen a gyermekek mutatták be karácsonyi programjukat, majd jött a meglepetés: a nagyon sok országot megjárt Mikulás bácsi /aki nem más, mint Bágy György, a nyíregyházai közönség díjas Mikulás/ természetesen ezúttal román nyelven. A gyermekek és felnőttek egyaránt nagyon nagy szeretettel és lelkesedéssel fogadták a Mikulás bácsit, akinek ezúttal is volt meglepetés a puttonyában.

Külön köszönet illeti meg a Magyarországi Románok Országos Önkormányzatát, városunk képviselő-testületét, azért, hogy pénzügyileg támogatták a kétnapos utat.

Hotya Péter

A Vidék Parlamentje

2004. január 6-án a Békés Megyei Cigánylakosok Egyesülete szervezésében 380 fős delegáció

látogatott el a Parlamentbe, ahol Szili Katalin házelnök fogadta őket. A Vidék Parlamentje tagszervezete az eleki is, akik 2 fővel képviseltették magukat a felsőházban. A küldöttek tájékozódhattak pl. - az EU-s csatlakozásról,

- meghallgathatták Szanyi Tibor tájékoztatóját,

- betekintheztek az uniós tagságot követő várható roma kérdésekbe.

Az összejövétel végkicsengése a következő volt: tanulni, tanulni, tanulni! Ez a cigányság egyetlen útja, hogy megállja helyét az EU-ban - kaptuk a tájékoztatást Drágos Józseftől, az Eleki Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnökétől.

T.R.K.

Többet érnek majd

Sok éve húzódó, megoldatlan gond a volt vasúton túli terület /ú.n. "cigánytelep"/ útviszonya. Úgy tűnik, hogy most kézközbe kerülhet ennek megoldása, vagyis szilárd útburkolatot kaphat a Dankó Pista utca és a Szántó János utca Elek Város polgármestere és a képviselő-testület segítségével - tudtuk meg Drágos Józseftől, az Eleki Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnökétől. Az ezidáig szinte eladhatatlan /ám többségében komfortos, összkomfortos/ lakások értéke az utak létrehozása után jelentősen megnövekedhet, cserélhetővé, eladhatóvá válhat. Mindezeket túl rendkívül fontos, hogy gépjárművek /pl. mentők/ számára végre megközelíthető, bejárható lesz városunknak ezen területe. Az utépítési program a következő években tovább folytatódhat az ott most még sártengerben lévő más utcákban is.

T.R.K.

Árváltozások

Az Eleki Víz- és Csatornamű Üzemeltető Kft. 2004-ben az általa nyújtott szolgáltatásokért a következő díjakat /áfával együtt/ állapított meg: a víz alapidíja 230 Ft, a lakossági ivóvíz ára 5 m³/hó alatt 120 Ft, e felett pedig 144 Ft, az intézményeknek 5 m³/ hó alatt 120 Ft-ot, e felett pedig 160 Ft-ot kell fizetni.

A lakossági csatornahasználat díja: 121 Ft/m³, ami az intézményeknek: 161 Ft/m³, a szennyvízszippantás kezelési díja: 299 Ft/m³. A szemétkelés és -szállítás havonkénti díja: 664 Ft, a szemét ártalmatlanítása köbmétereként pedig 865 Ft-ba kerül.

Az internet havi előfizetési díja 6.000.- Ft, a kábeltévéjé pedig 1.665.- Ft. A kábeltévé szüneteltetés utáni bekapcsolási díja 1.810.- Ft, de a nemfizetés utáni visszakötés már 3.620.- Ft. Az úgynevezett egyéb díjak pedig a következők:

A vízbekötés díja. 33.000.- Ft, a kábeltévéjé 20.000.- Ft, de részletfizetésnél első részlet: 10.000.- Ft, második-harmadik részlet: 5.000-5.000 Ft. /Bekötés két héten belül/.

A videokazetta másolása percenként 8 Ft-ba , a műsoros videokazetta készítése pedig darabonként 3.100.- Ft-ba kerül. Egy reklámfilm lejátszásáért percenként 220 Ft-ot kell fizetni.

A hirdetési díjak a következők: magánszemély: 140 Ft/nap, 600 Ft/hét, 2.100.- Ft/hó, a közületeknek és vállalkozóknak ez így alakul: 200 Ft/nap, 1.100.- Ft/hét, 4.000.- Ft/hó, az éves hirdetési díj pedig 45.000.- Ft.

A kiszállási díj összege 600 Ft/óra. A fagyás miatti vízóra-üvegcsere 2.000.- Ft-ba, a vízóra

cseréje ugyanezért pedig 8.000.- Ft-ba kerül.

Az új árak ismertetése után az ügyvezető elnöktől megtudtuk még azt is, hogy most van folyamatban az internethálózaton belül az úgynevezett Cisco-rendszerre való áttérés, melynek befejezéséig, egy rövid ideig problémás lehet a szolgáltatás.

Gura Tamás fontosnak tartotta elmondani azt is, hogy pl. a helyi kábeltévé előfizetési díja alapján a megyében az egyik legolcsóbbnak számít, hisz havi 1.665 Ft-ért Eleken 29 csatornát lehet nézni, míg tavaly csak 24-et!

Kritikaként az is megfogalmazódott, hogy sajnos városunkban továbbra is szennyezik a környezetet, hisz nem kevesen vannak olyanok, akik azt hangoztatják, hogy nincs szemetük, ezért nem akarnak fizetni a szemétszállításért. Ezzel azonban szemben állnak a tények, hisz Eleken naponta két kocsni szemet gyűlik össze, de nyáron összegyűlhet akár három kocsira való is!

Rapajkó Tibor

Lovas-e a nemzet?

A Magyar Országgyűlés megalakította a Nemzeti Lovas Programot Előkészítő Eseti Bizottságot - kaptuk a hírt a bizottság elnökétől, Csontos Jánostól, a Hajdú-Bihar megyei országgyűlési képviselőtől. Céljuk, hogy elősegítsék a ló, illetve a vele foglalkozók egyre nagyobb társadalmi megbecsült- ségét. Tevékenységükhöz mottót is választottak: "Egynek minden nehéz, Soknak semmi sem lehetetlen." /Széchenyi/

A bizottság szándéka:

- A hazai lótenyésztés alakulásának figyelemmel kísérése,
- Javaslattétel a ló tartás és -hasznosítás feltételrendszerének javítását célzó intézkedésekre.

A bizottság 26 tagú, így az Országgyűlés által megválasz- tott elnökből, három alelnökből és nyolc, a képviselőcsoportok által delegált szakértőkből áll /MSZP 6 fő, Fidesz 6 fő, MDF-SzDSz 3-3 fő, + 8 fő szakértő/.

Öröm ez azért is, mert a bizottság négypartii konszenzussal alakult meg, amely azt jelzi, hogy a lovak iránti szeretet az egymástól távol álló, különböző értékeket valló embereket is képes együttműködésre sarkallni.

Alapvető céljuknak tekintik:

- A magyar lovas hagyományok feltárását és megőrzését,
- állami méneseink kézben tartását,
- a ló és a vele kialakult sokrétű kapcsolat népszerűsítését, elterjesztését,
- a lótenyésztők és ló tartók eredményességének javítását,
- az Európai Unióhoz való csatlakozásból adódó újabb lehetőségek kihasználását,
- a magyar lovas idegenforgalom fejlesztését,
- a lótenyésztésben, lovassportban és lóversenyzésben szükséges fejlesztések megvalósítását,
- a természethez, s ezáltal a lovakhoz közelebb álló felnövekvő ifjú nemzedék nevelésének elérését,
- környezetvédelmi célok megvalósítását a hobbi ló tartás terén is,
- a lovak közelében dolgozó szakemberek képzését, továbbképzését.

Kevesen tudják, hogy a fogyatékkal élők terápiás kezelésében a lovak milyen szerepet töltenek be, a terápiás lovaglással ugyanis csodálatra méltó gyógyító hatást lehet elérni.

A ló méltó helyét csak sok részterület összehangolt munkája nyerheti vissza. Erre minden

esélyünk nekünk, magyaroknak, megvan.

Békés megyében találjuk a Mezőhegyesi Ménesbirtokot, amely országhatáron belül és azon túl is elismert, híres. Eleken, szűkebb hazánkban szerencsénkre a helyi Radványi György Középiskola és Szakképző Intézet fejt ki áldásos és nagyszerű tevékenységet e téren. Ugyancsak dicséretes a helyi Szabadidős Lovas Klub munkája /támogatásra és elismerésre méltó - a szerk. megj./ Ezeken kívül jónéhány gazda tart haszonállatként lovakat. Szeretik, becsülik jószágaikat, s ez igencsak értékesnek tekinthető.

Valaha a magyarokat /ugyan, legyünk már egy csöppet büszkék magyarságunkra!/ lovas nemzetként jegyezték. Kell-e, lehet-e ismét azzá válnunk? Úgy véljük, hogy ha ugyan a régítől eltérő, más értelemben és tartalommal, de nagyon fontos lehet a jövőnket meghatározó EU-s csatlakozás után /is/.

Az érdekeltek véleményét, javaslatát, kérdéseit, megjegyzéseit kéri és várja Csontos János országgyűlési képviselő a következő címen:

Csontos János Debrecen, Péterfia u. 4. sz. 4026., vagy

Magyar Országgyűlés, A nemzeti lovas programot előkészítő eseti bizottság elnökének: Budapest, Széchenyi rkp. 19. 1054.

T.R.K.

Megfogadtam!? Megígértem!?

Jártunkban-keltünkben, akarva-akaratlan szót váltunk egymással mi, emberek. Szilvesztert, az új évet megelőzően "fontos" téma lehet az, hogy a "megfogadom, hogy jövőre jó leszek, hogy leszokom a dohányzásról, hogy szakítok méltatlan kedvesemmel, hogy kibékülök a családommal, hogy megváltozom, hogy szorgalmasabb leszek..." és még sorolhatnánk hosszasan az ígéretek, fogadalmak sorát. Így, január végén már bizonyos sikereket avagy sikertelenségeket elkönnyelhetünk, beláthatjuk állhatatosságunkat vagy éppen akarat -gyengességünket.

Ez alkalommal sokakat megkérdeztünk erről. Riportalanyainkat minden esetben csak nevük kezdőbetűivel jelöltük, mert sem dicsőíteni, sem megbántani név szerint senkit nem állt szándékunkban. Nézzük hát, sorjában:

G.S.: Megfogadtam, hogy nem bántom tettelesen többé a feleségemet, pedig gyakran megérdemelné... Személyesen ígértem meg neki. Azóta tényleg nem bántottam, pedig volt már, hogy viszkedett a tenyerem! Idén ezidáig még nem bántottam, de ha tovább provokál...!

Pné V.K.: 20.- kg súlyfölöslegtől való megszabadulást ígértem magamnak, ami havi másfél-két kilót jelent. Meggyőződése, hogy meg tudom csinálni. Januárban ezidáig már fél kilóval lettem könnyebb!

K.R.: Istenuccse! - akkor is leszokom a dohányzásról, ha cigány gyerekek potyognak az égből! Csak még ezt az egyet hadd szívjam el...!

B.L.: Nem ígértem, nem fogadtam meg semmit, ebből nem lehet baj! Gyenge akaratú ember vagyok, fogadalom tételre, ígérgetésekre pedig nem is láttam semmi okot, továbbra is "csak" jó ember szeretnék maradni.

R.F.: Be fogom tartani a határidőket! Ezidáig még sikerült, de messze még az év vége, amikor mindezt újra megfogadhatom...!

Sz. Bné.: Nem festetem többé a hajamat! Sokba is kerül, meg aztán - így, 60-on túl - úgymint meglátszik mindenkin az évek múlása. Lelkiemben is vállalni akarom a koromat éppúgy, mint

tudomásul venni a testi változásokat, hanyatlásokat, és ez nem kis lelki megpróbáltatást jelent mindenkinek. Jelszavamnak tekintem ezután, hogy “Nem csak a húszéveseké a világ!”, hiszen minden kornak megvan a maga szépsége. Szeretnék mostmár hófehér hajú édes nagymama lenni!
Sz. Sz.: Tavaly megtámadott egy kutya. Ennek ellenére azért is kutya- és állatbarát maradok, fogadom!

B. M.: Megfogadtam, hogy ettől az évtől nem iszom, nem nőzök, nem dohányzom. Ez a három volt ugyanis eddig az összes káros szenvedélyem. De akkor meg minek éljek, tessék mondani?

B. B.: Matekból és földrajzból kell a hármasaimat legalább négyesre kijavítani! Nagyon akarom! Már szereztem januárban egy ötöst, és ezt már jó eredménynek tartom.

R.L.:Megfogadtam, hogy a meccseken nem szidom a bírót, inkább szotyizok. De csak és kizárólag az idénre vonatkozik az ígéretem, és tudom, hogy ezt be is fogom tartani.

Sz. Kné.: Éppen az Eleki Krónikából értesültem nemrég, hogy 2004-ben ismét megrendezik az Elekiek Világtalálkozóját. Nekem és családomnak ez mindig nagy esemény, nagy élmény. Idősödök már ugyan, de az unokámmal együtt újra tanulok németül, bár románul is elég jól “elvagytok”. Szóval, ígéretem saját magamnak szól: tanulok németül!

T. B.: Mindig én vágtam, nyírtam a kedvesem haját a saját eszközeimmel. Gyakran ért részéről kritika. Megfogadtam, hogy én ezt soha többé nem teszem, járjon fodrászhoz, fizesse csak szépen ki az érte járó borsos díjat! Utána majd én kritizálom... Vagy a fejét, vagy a fodrászát.

F. J.: Hát ez már megint nem jött össze! Képzeld! - öt napig nem gyújtottam rá, de aztán - sajnos - igen... Talán majd jövőre, ha igazán megfogadom, ha komolyan megígérem... Talán majd jövőre tényleg sikerül!

Láthatjuk! - fogadalmaink, ígéreteink is csak annyit érnek, amennyire betartjuk azokat. Dehát “emberből” vagyunk, s mint ilyen teremtmények, hát gyarlók. Körkérdéseink inkább a dolgok humoros oldaláról igyekezett a témát megközelíteni, hiszen megfogadtuk, hogy nem írunk mindig a rosszról, panaszról, sirámról, gondokról... Megfogadtuk, de vajon sikerül-e betartanunk???

T.R.K.

Bemutatkozik az Eleki Lányok és Asszonyok Egyesülete

Az Eleki Lányok és Asszonyok Egyesülete 1997 márciusában alakult. Fő tevékenységünk a szegény, elesett emberek, családok megsegítése, támogatása anyagilag és erkölcsileg egyaránt.

Az éves tennivalók gyakorlatilag a nemzetközi nőnap és az anyák napja méltó megünneplésével kezdődnek.

A nyári hónapokban közös kirándulásokat szervezünk, amelyek úgy az egyesület tagjainak és családtagjaiknak körében, mint a kívüállók között is nagy népszerűségnek örvendenek..

Egész éven át használt ruhákat gyűjtünk, amelyeket szétszortunk a rászorulóknak között. A gyermekek részére az őszi óvoda- és iskolakezdés előtt tisztasági csomagokat ajándékozunk.

Folyamatosan készítünk különböző pályázatokat, pl. a “Cigányokért Közalapítványhoz” és egyéb helyekre is.

Taglétszámunk jelenleg 37 fő, akiknek 80 %-a cigány, 20 %-uk egyéb nemzetiséghez tartozó.

Egyesületünk vezetőinek, segítőinek igen sokat köszönhetünk: Cinanó János és Cinanó Jánosné, Tóbiás Sándorné, Kovács Gáborné.

Rendhagyó esetként idén először /de nem utoljára/ a Mikulás bácsi is ellátogatott tagjaink gyermekéhez és csomagokkal kedveskedett nekik. 2003 karácsonján szintén ajándékcsomagokat

osztottunk ki tagjaink és családjaik között, akiknek ezzel sok örömet szereztünk.

Szívből köszönjük a helyi önkormányzat kulturális bizottságának és az alábbi képviselő hölgyeknek, uraknak támogatásukat, segítségüket: Pluhár László polgármester, dr. Heimné Máté Mária és Turóczy András alpolgármestereknek, Pelle László, Nánási Mihály, Völgyesi István, dr. Kurucz Béla, Rédei Zoltán, Bakos Ferenc, Gál Attila és Bágy György képviselőknek. Ugyancsak köszönettel tartozunk a Mikulás bácsinak is!

Kovács Gáborné elnök

Farsangi rondó

Minden esztendő jeles eseményeit fogja össze a farsang időszaka Eleken. A város lakosságának mintegy felét /különböző arányokban/ kitevő nemzetiségi kisebbségeink ebben az időben tartják folklórjuk egy kis szeletkáját megmutató, ugyanakkor a város lakosságát szórakoztató nemzetiségi batyus bálaikat, melyek sorrendje idén a következőképpen követi egymást:

- Január 31-én, szombaton este 7 órától hagyományos román batyus bál a művelődési központban.

Zenét a romániai, Arad Csillagai népi zenekar szolgáltat.

Műsort adnak az "Elek Táncegyüttes" néptáncosai.

Belépődíj: 500.- Ft. Romániából illusztris vendégeket is várnak az elekiek. Éjfélkor tombolahúzás színesíti a várhatóan nagy érdeklődésre számot tartó rendezvényt. Jegyek kaphatók a Művelődési Központban és Szabó Péter egyesületi elnöknel (Elek, Pöltenberg u. 55.).

- Február 6-án, szombaton este 7 órától kerül megrendezésre a hagyományos, batyus cigány bál. A belépődíj ez esetben 1.000.- Ft/fő lesz. Sztárvendég: a Roma Cafe Együttes Budapestről. Báli zenét szolgáltat: Szilágyi András és zenekara. Éjfélkor ez alkalommal is tombolahúzás. Jegyek elővételben, helyfoglalással Drágos Józsefnél, az Eleki Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnökénél és a "Reibel Mihály" Művelődési Központban kaphatók.

Hangulatos műsort ígér a Békési Cigány Táncegyüttes!

- Február 21-én, szombaton este 7 órától vehetnek részt Elek Város polgárai a rangos, hagyományos, batyus sváb bálon a művelődési központban. Rendezője az Eleki Német Kisebbségi Önkormányzat és az Eleki Németek Egyesülete.

Zenét szolgáltat a Baranya Sramli Zenekar. Belépődíj: 500.- Ft/fő. Műsort ad: az Edelnachtigall Táncegyüttes.

Jegyek asztalfoglalással elővételben kaphatók a Városi Könyvtárban.

- A farsangzáró-kedd ősidők óta /de legalábbis többszáz éve/ megkülönböztetett jelesnapnak számít az elekiek körében. Ez a nap idén február 24-ére esik, amikor is a hagyományok szerint hangoskodó, vidám maszkák felvonulására kerül sor a városban, akik igyekeznek elzavarni a telet, üdvözölni a tavaszt. /A rendezvény részleteiről az Elek Városi Televízióból, illetve következő lapszámunkból értesülhet a város lakossága - a szerk./ Másnap - szerdán - már elkezdődik a húsvétig tartó böjt. A hagyományörzés érdekessége, hogy Gyula Város idén meghívta a télbúcsúztató eleki maszkákat egy Gyulán, február 27-én történő bemutatkozásra. Ennek eredményét mi, elekiek is kíváncsian várjuk!

- Túl a farsang szigorúan vett időszakán, de jelentőségénél fogva ebbe a körbe soroljuk a különböző egyesületek, klubok, civil szervezetek szórakoztató rendezvényeit, bálaikat, vacsorás estjeit. Lapunk értesülése szerint a hagyományos, batyus magyar bál március 13-án, szombaton

este 7 órától lesz megtartva a művelődési központban. /Részletekről következő lapszámunkban adunk tájékoztatást - a szerk./

- Hol a farsang idején, hol pedig azon kívül esnek a vadászvacsorák, horgász bálók, lovas bálók. Bízunk abban, hogy következő lapszámunkban ezek idejéről, helyszínéről, körülményeiről is hírt adhatunk kedves Olvasóinknak.

A leírtakból kitűnik, hogy városunk lakossága ez idő tájt dúskálhat a különböző szórakoztató, kikapcsolódást biztosító rendezvényekben. Szívvel kívánjuk, hogy mindenki megtalálja a kedvének leginkább valót, s ha néhány órára is csupán, de önfeledten jól érezze magát!

T.R.K.

SÍTÁBOR 2004 – LACKENHOF

A dr. Mester György Általános Iskola szervezésében január 16-tól január 22-ig sítáborban vehettek részt a jelentkezők. Ebben az esztendőben Ausztriában, Lackenhofban 60 fő részvételével sajtótíthatták el a sítudás alapjait, illetve a gyakorlottabbak hódolhattak szenvedélyüknek. A 60 főből 24 gyermek, a többi felnőtt, volt diákok, szülők. Az oktatók: Hoffmann Ferenc és Dávid Rémusz, a kísérő nevelők Nagyné Nádor Gabriella, Dávidné Kutasi Mária és Hoffmanné Pozsár Mária voltak. Az elhelyezésük a sípályák tövében ötszintes csodálatos épületben, többségében kétágyas szobákban történt.

Lantos Mihályné

“Dolgozzunk, keresztény Magyarországért!”

Nem régen hozzájutottunk egy olyan helytörténeti jellegű dokumentumhoz, egy jegyzőkönyvhöz, mely alapján azt tudjuk mondani, hogy nem kevesen voltak olyanok hazánkban, alig pár hónappal a második világháború befejezése után, akik már akkor egy keresztény Magyarországot akartak, de mint tudjuk, ez akkor főképpen a szovjet akarat, illetve hazai “barátaik” miatt nem sikerülhetett.

A forrás másik érdekessége pedig az, hogy megtudható belőle az is, hogy az illető közösség miként élte meg, illetve hogyan rögzítette a ma már jobban elterjedt, igaztalan kollektív bűnösséget megfogalmazó alapelvet. Az egész dolog különben az akkor még német többségű Eleken történt meg, de hasonlóak akkor sajnos az ország más részén is megtörténtek. Most pedig nézzük meg, miről van szó!

Az Eleki Keresztény-Szociális Egyesület /a név ilyen formában szerepel a pecséten/ jegyzőkönyve szerint 1945. december 30-án alakult meg / valószínűleg újra/ és 1946. április 6-án szűnt meg. E rövid idő alatt 12-szer ülészttek, de mi most csak kettőről szeretnénk szólni, az elsőről és az utolsóról.

A jegyzőkönyvet az egyesület egy iskolai füzetbe vezette, melynek első oldalán található a címben is szereplő jelmondat, ami önmagáért beszél. A december 30-án tartott tagértekezleten 21 tag jelent meg, akik megválasztották az elnököt, Honos /Hoffmann/ Ferencet /1895-1961/, a titkárt, Niedermayer Józsefet és a jegyzőt, Niedermayer Miksát.

Az elnök akkori beszámolójából az is kiderül, hogy korábban a polgári iskola emeleti termében jöttek össze, de mivel akkor ott olyan sok volt a cserkész, hogy onnan el kellett jönniük, és ezek után az eleki kultúrház /ma is az/ földszinti könyvtárában fognak találkozni.

Az ülés végén pedig a jelenlévők megállapodtak arról, hogy minden szombaton 19 órától fognak tartani összejövetelt, vagy ahogy akkor mondták: tagértekezletet, de azt is el kell még mondanunk, hogy Honos Ferenc ezen az ülésen ismertette az Ukrajnában lévő /malenkij robot!/ tagtársak üzenetét is, mely szerint ők is arra törekszenek, hogy együtt dolgozzanak egy keresztény és nemzeti alapon nyugvó szociális Magyarorszáért.

Érdekes, hogy a feljegyzés mennyire tárgyyszerű, érzelmeiktől mentes, pedig valószínűsíthető, így vagy úgy, de mind a 21 jelenlévő személy nem vonhatta ki magát pl. a győztes hatalmak németellenességének a hatása alól, igaz ők olyan magyarországi, eleki németek voltak, akik korábban nem követhettek el bűnöket, és ők ekkor azt gondolták, az ő joguk az is, hogy részt vegyenek egy új, keresztény Magyarország felépítésében. Mint tudjuk, ez nem csak a hazai németeknek, de az igen nagy számú magyar származású szavazóknak sem adatott meg.

Mindentől függetlenül utólag is büszkéek lehetünk ezekre, a nem kevés számú, keresztény gondolkodású eleki németekre, akik valószínűleg nem is tudták, hogy milyen megpróbáltatások várnak rájuk.

Most pedig folytassuk az 1946. április 6-ai üléssel! Először érdemes szó szerint idézni: “Az elnök úr megnyitja az értekezletet. Egy rövid kis beszédet tartott a tagoknak a kitelepítésre vonatkozólag. Felszólította a tagokat arra, hogy mindenki nyugtassa meg a szüleit és hozzátartozóit. Ha valaki bundista volt, az egészről nyugodtan gondolja azt, hogy megérdemelte. Ha valaki pedig nem volt, sőt még az ellenkező pártnak volt a tagja, és mégis kitelepítik, az dolgozzon az utolsó percekig is, és járjon emelt fővel, mert ártatlanul kell elhagynia a hazáját. Ha szombaton már nem lesz pár óra, megtartjuk rendesen, mint eddig az értekezletet, mint ha mi sem történe.”

Majdnem 60 év eltelte után sem könnyű ilyen tragikus dolgokról olvasni, hisz az eleki németek nagy részének végórájáról van szó ebben a jegyzőkönyvben!

Ezen a tragikus napon is még 20-an voltak jelen az összejövetelen, de a jegyzőkönyvet már csak az elnök és a jegyző írta alá, ami valószínűleg nem véletlen. Nem tudjuk, hogy pl. ebből a 20 személyből hánynak kellett elhagynia szülőhazáját. Azt viszont biztosan tudjuk, hogy pl. Honos Ferenc itthon maradt, a sírja is az eleki római katolikus temetőben található.

Az is érdekes adalék lehet, hogy a jegyzőkönyvben kitelepítésről olvashatunk a ma használatos Vertreibung - elűzetés - helyet, pedig az 1945 után is még itthon lévő eleki németek nagy részének tényleg csak az volt a “bűne”, hogy német /is/ volt pl. az anyanyelve.

Az viszont tényleg a keresztényi gondolkodással magyarázható, hogy senkit sem “marasztalnak” el a nagy győztesek közül /USA, Szu. Nagy-Britannia/. Különbséget tudtak tenni jó és rossz eszmék, emberek között. /A Volksbundot említik, a pozitív szerepet játszó Hűségmozgalmat azonban nem./ Nem szól a jegyzőkönyv az igaztalan kollektív büntetésről sem, ugyanakkor isteni büntetésről beszélt az elnök abban az esetben, ha az illető személy a korábban a rossz oldalon állt. Az ártatlanul szenvedőknek azonban az elnök azt mondta, hogy mindentől függetlenül emelt fővel járjanak! A jövőbe vetett hitet bizonyítja az a tény is, hogy elhatározták, ebben a nehéz helyzetben is össze fog gyűlni a Honos vezette egyesület. /Eddig még nem találtuk meg a későbbi jegyzőkönyveket. Valószínűleg nem volt több összejövetel./

A most bemutatott jegyzőkönyv is megerősít minket abban, hogy pl. az eleki németeket is megosztotta a nagypolitika, ami miatt az akkor még hazánkban élő németeknek is bűnhődniük kellett, hisz az igazi bűnösök már korábban elhagyták Magyarországot.

A forrás alapján az is elmondható, az eleki németek szembe tudtak nézni a múltukkal, és meg tudták őrizni erkölcsi tartásukat.

Melléklet a “Dolgozzunk, keresztény Magyarorszáért!” című íráshoz

A jegyzőkönyvnek megfelelő sorrendben közöljük, kik írták alá az 1945. december 30-án a “jelenléti ívet”, illetve zárójelben feltüntetjük a mai utcaneveket is:

Niedermayer József titkár hsz. 664 /Bartók B. u./, Niedermayer Miksa jegyző hsz. 379. /Hősök útja/, Reisz György régi tag hsz. 806. /Táncsics M. u./, Hammer József régi tag hsz. 296. /Táncsics M. u./, Singer János régi tag hsz. 285. /Táncsics M. u./, Braun György régi tag hsz. 680. /Széchenyi u./, Ruck Ádám régi tag hsz. 571. /Kígyó u./, Leiszt József új tag hsz. 709. /Szt. István u./, Singer György új tag hsz. 285. /Táncsics M. u./, Kneller János új tag hsz. 15. /Batthyány u./, Strifler Mihály új tag hsz. 574. /Kígyó u./, Strifler András új tag hsz. 27. Vécsey sor/, Singer Antal új tag hsz. 547. /Kígyó u./, Strifler Ádám új tag hsz. 412. Lökösházi u./, Ament József új tag hsz. 697. /Széchenyi u./, Singer György új tag hsz. 412. /Lökösházi u./, Strifler Ádám új tag hsz. 266. /Kossuth u./, Ament Antal új tag hsz. 697. /Széchenyi u./, Kneller József új tag hsz. 15. /Batthyány u./, Jäger János új tag hsz. 182. /Táncsics M. u./, Hoffmann András új tag hsz. 733. /Táncsics M. u./.

R.T

Zakatot a gépezet

Leesett az első hó, ez a természeti jelenség természetesen nem befolyásolja a teremlabdarúgó-bajnokság menetrendjét, idejében lebonyolították az adott fordulók mérkőzéseit. A találkozók színvonala pedig hozta az elvárásokat. A semleges szurkolók öröme, egyik-másik összecsapás nem is a papírformának megfelelően zárult, nem beszélve arról, hogy (mint előző lapszámunkban jeleztük) a minőségesebb csapatok számának módosulásával körbeverések is történtek, de ezt sejteni lehetett. Mindent összegezve: nem hagy kívánnivalót a kezdeményezés.

Ezen bevezetőt követően pedig nézzük az utóbbi négy forduló történéseit, eredményeit.

4. forduló

Tölgyfa Söröző - Turóczy Diszkont 3-1, góllövők: Ferenczi, Gál (2), illetve Gúti. Avanti - Hercules 1-8, góllövők: Domokos, illetve Kriszte (3), Dobi (2), Petruzsán, Démusz, Elekes. Unisex - Ez+Az 7-0, góllövők: Labos (2), Belicza, Árgyelán (2), Dávid és egy öngól. DSE - Malom Fc 2-3, góllövők: Veder, Fodor, illetve Borsi, Thúróczy, Kecskeméti. Fc Border Guard - Lökösháza 4-0, góllövők: László, Baráth, Rung (2). Másnaposak - Haki Fc 12-0, góllövők: Gémes (5), Bloch (3), Fazekas (2), Nádor (2).

5. forduló

Lökösháza - DSE 6-3, góllövők: Stír (2), Gugh (3), Kotroczó, illetve Korcsog, Buksa, Fodor. Malom Fc - Unisex 1-8, góllövők: Márk, illetve Árgyelán (2), Labos, Kohut (2), Benyovszki (2), Belicza. Ez+Az - Avanti 5-6, góllövők: Focht (4), Pugymer, illetve László (3), Bajkán, Mészáros, Dila. Hercules - Törgyfa Söröző 2-6, góllövők: Démusz (2), illetve Gál (3), Ónódi, Resetár, Mózer. Turóczy Diszkon - Bigi Boy 5-6, góllövők: Dobray (4), Gúti, illetve Laczkó (2), Krisán (2), Pál, Popucza. Haki Fc - Fc Border Guard 0-12, góllövők: Ungur (3), Horváth (2), Baráth (4), Stír, Domsik, Botás.

6. forduló

Bigi Boy - Hercules 1-2, góllövők: Laczkó, illetve Boruzs (2). Tölgyfa Söröző - Ez+Az 5-2, góllövők: Gál (2), Resetár, Mózer, és egy öngól, illetve Mészáros (2). Avanti - Malom Fc 0-2, góllövők: Thúróczy, Tereszán. Unisex - Lökösháza 13-5, góllövők: Bálint (4), Árgyelán (2), Benyovszki, Csúz, Séllei, Labos (2), Kohut (2), illetve Gugh (2), Kis, Bodor, Borsi. DSE - Haki Fc 10-3, góllövők: Korcsog (3), Kovács, Buksa, Fodor (3), Hoffmann (2), illetve Mihók, Nagy, Bartalos. Fc Border Guard - Másnaposak 6-3, góllövők: Domsik (2), László (2), Stír, Szincsák, illetve Bloch (2), Sipos.

7. forduló

Hercules - Turóczy Diszkont 6-4, góllövők: Boruzs, Szeidler, Papp, Dobi, Boros, Petruzsán, illetve Stír (2), Erdei, és egy öngól. Lökösháza - Avanti 3-8, góllövők: Stír, Kovács, Borsi, illetve Wengerter (6), Balogh, László. Malom Fc - Tölgyfa Söröző 1-6, góllövők: Lakatos, illetve Kapocsán, Gál, Popucza Gy. (2), Sarkadi. Ez+Az - Bigi Boy 3-2, góllövők: Mészáros, Szelényi, Focht, illetve Pál, Bócsik. Másnaposak - DSE 2-4, góllövők: Fazekas, Gémes, illetve Veder, Kanicsár, Hoffmann, Korcsog. Haki Fc - Unisex 3-20, góllövők: Vágási (2), Nagy, illetve Árgyelán (8), Bálint (5), Benyovszki, Borbola, Belicza, Kohut (2), Séllei, Szűcs.

Ezek után nézzük a csapatok pillanatnyi helyezési sorrendjét:

1. Unisex	7	7	0	0	67-16	21	+512.	Tölgyfa Söröző	6	5		
0	1	29-11	15	+183.	Hercules	7	5	0	2	29-21	15	
+84.	Malom Fc	7	4	0	3	25-23	12	+25.	Fc Border Guard			
6	4	0	2	28-14	12	+146.	Ez+Az	7	3	1	3	21-24
10	-37.	Avanti	7	3	0	4	24-35	9	-118.	Másnaposak	6	
2	1	3	28-18	7	+109.	Turóczy Diszkont	6	2	0	4		
26-28	6	-210.	Bigi Boy	6	2	0	4	18-19	6	-111.	DSE	7
2	0	5	22-28	6	-612.	Lökösháza	6	2	0	4	19-36	
6	-1713.	Haki Fc	6	0	0	6	9-70	0	-61			

A torna legeredményesebb játékosainak listája ekképpen fest: 17 találatot szerzett: Árgyelán János (Unisex), 12 alkalommal volt eredményes: Bálint György (Unisex), Gál Attila (Tölgyfa Söröző), 10 gólt jegyzett: Gémes Attila (Másnaposak), 9 találatot ért el Bloch Tamás (Másnaposak), 8 gólnál tart Gúti László (Turóczy Diszkont), László Zsolt (Avanti).

Végül, de nem utolsó sorban, nézzük az elkövetkező néhány forduló időrendi sorrendjét:

8. forduló: 14:00 Bigi Boy - Malom Fc, 14:50 Tölgyfa Söröző - Lökösháza, 15:40 Avanti - Haki Fc, 16:30 Unisex - Másnaposak, 17:20 DSE - Fc Border Guard, 18:10 Turóczy Diszkont - Ez+Az.

9. forduló: 14:00 Lökösháza - Bigi Boy, 14:50 Malom Fc - Turóczy Diszkont, 15:40 Ez+Az - Hercules, 16:30 Fc Border Guard - Unisex, 17:20 Másnaposak - Avanti, 18:10 Haki Fc - Tölgyfa Söröző.

10. forduló: 14:00 Hercules - Malom Fc, 14:50 Turóczy Diszkont - Lökösháza, 15:40 Bigi Boy - Haki Fc, 16:30 Tölgyfa Söröző - Másnaposak, 17:20 Avanti - Fc Border Guard, 18:10 Unisex - DSE.

B.N.

Pálforduló

Napjainkban a címszót igen gyakran használjuk, ám nem mindig olyan értelmezéssel, ahogyan mi most szánjuk: nevezetesen az előttünk álló “télközépe” néprajzi hiedelemkörbe ágyazva. Január 25-én jegyzik, Pál napján, rámutató napnak tekinti a néphit. Ha ilyenkor lágy az idő, hamar lesz tavasz - szűrték le az elekiek az évszázadok tapasztalatát. Más hiedelem szerint “amilyen hosszúak lesznek ezen a napon a jégcsapok, olyan nagyra nőnek a kukoricacsövek”. Bízunk abban, hogy beválik...

Nem szívesen, de leírjuk a következő szólásmondást is, melyet nem kell feltétlenül komolyan venni: “Ha Pál jön köddel, ember, állat hullik döggel.” Ez esetben azt reméljük, hogy ez nem válik be!

Pál napján kell megmérni a jószágok téli takarmányának mennyiségét, ugyanis elegendő csak akkor lesz az újig, ha a télire szánt fele aránya még megvan. Megvan?

T.R.K.